

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БЮДЖЕТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітня програма: «Фінанси і кредит»
Рік навчання 1, семестр 1
Форма здобуття вищої освіти денна/заочна
Кількість кредитів ЄКТС 5
Мова викладання українська (українська, англійська, німецька)

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на навчальному
порталі НУБІП України

Доктор економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів
Олена ЛЕМІШКО
elena.lemishko@nubip.edu.ua
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=339>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: формування у студентів базового комплексу знань із бюджетного менеджменту, основних засад бюджетної політики України в умовах сучасних викликів із урахуванням вітчизняних реформ у фінансовій сфері.
Завдання: набуття студентами стійких знань з теорії та практики управління бюджетними ресурсами і відносинами; визначення місця та ролі бюджету в фінансовій системі; набуття вмінь складання бюджетної звітності, контролю за виконанням бюджету; оволодінні методами контрольної роботи фінансових органів щодо виконання бюджету.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПРН3. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН4. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН5. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.

ПРН8. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

ПРН9. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1. «Економічний зміст та складові бюджетного менеджменту»				
Тема 1. Сутність і складові бюджетного менеджменту	1/2	Розуміти сутність бюджетного менеджменту. Знати функції бюджету, складові бюджетного менеджменту.	Здача практичної та самостійної роботи в Elearn	Практична – 10 Самостійна – 2
Тема 2. Структура бюджету держави як об'єкта управління	1/2	Знати організаційно-правові основи, принципи побудови бюджетної системи. Розуміти структура бюджету держави як об'єкта управління	Здача практичної та самостійної роботи в Elearn	Практична – 10 Самостійна – 2
Тема 3. Органи оперативного управління бюджетом	2/4	Знати органи оперативного управління бюджетом, повноваження Державної казначейської служби України та Державної аудиторської служби України, їх призначення та функції, повноваження Державної податкової служби України в системі органів оперативного управління бюджетом	Здача практичної та самостійної роботи в Elearn	Практична – 10 Самостійна – 2
Тема 4. Етапи бюджетного процесу та його регулювання	2/4	Знати етапи, складові елементи і учасників організації бюджетного процесу, розуміти процес формування бюджету та систему управління бюджетом	Здача практичної та самостійної роботи в Elearn	Практична – 10 Самостійна – 2
Тема 5. Бюджетне планування	2/4	Розуміти бюджетне планування, як стрижневу основу фінансового планування, знати напрями прогнозування і побудови бюджетної стратегії. Вміти розробляти окремі напрями середньострокового планування бюджету	Здача практичної та самостійної роботи в Elearn	Практична – 10 Самостійна – 2
Модульна робота 1				30
Модуль 1 загалом				100
Модуль 2. «Складання та виконання бюджету»				
Тема 6. Виконання бюджету	1/2	Розуміти напрями організації виконання державного та місцевих бюджетів, бюджетну класифікацію та її роль у бюджетному менеджменті. Знати стадії виконання Державного бюджету за доходами і видатками	Здача практичної та самостійної роботи в Elearn	Практична – 10 Самостійна – 2
Тема 7. Облік виконання бюджету	1/2	Розуміти завдання, значення та організацію обліку виконання бюджетів. Знати бухгалтерські документи, порядок їх складання, перевірки й обробки, розуміти план рахунків бухгалтерського обліку виконання державного та місцевих бюджетів	Здача практичної та самостійної роботи в Elearn	Практична – 10 Самостійна – 2
Тема 8. Звітність про виконання бюджету	2/4	Розуміти організацію, види та форми бюджетної звітності, вміти складати звітність про виконання місцевих бюджетів. Знати процедуру розгляду і затвердження звітів про виконання бюджетів	Здача практичної та самостійної роботи в Elearn	Практична – 10 Самостійна – 2

Тема 9. Контроль за виконанням бюджету	2/4	Розуміти роль і місце фінансового контролю в бюджетному менеджменті. Знати види, форми і методи бюджетного контролю, органи бюджетного контролю, порядок проведення ревізії роботи фінансових органів щодо складання і виконання бюджету.	Здача практичної та самостійної роботи в Elearn	Практична – 10 Самостійна – 2
Тема 10. Світовий досвід бюджетного менеджменту	1/2	Розуміти напрями управління бюджетним процесом в розвинутих країнах, сутність демократичного вибору бюджетних пріоритетів. Знати політичний механізм бюджетних рішень.	Здача практичної та самостійної роботи в Elearn	Практична – 10 Самостійна – 2
Модульна робота 2				30
Модуль 2 загалом				100
Всього за семестр				70
Екзамен 30				30
Всього за курс 100				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Давиденко Н.М., Буряк А.В., Тітенко З.М. Бюджетування суб'єктів господарювання: навчальний посібник. Київ: «ЦП «КОМПРИНТ», 2020. 420 с.
2. Тітенко З.М., Біляк Ю.В. Державні фінанси і контроль: навчальний посібник. К.: НУБіП України, 2022. 386 с.
3. Лемішко О.О., Тітенко З.М. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Бюджетний менеджмент» для освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». К.: Вид. центр НУБіП України, 2024. 100 с.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
2. Закон України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» від 9 листопада 2023 року № 3460-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-20#Text>
3. Кодекс України з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 року № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2597-19#Text>
4. Закон України Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо вдосконалення онлайн-комунікації з платниками податків та уточнення окремих положень законодавства від 23 лютого 2024 року № 3603-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3603-20#Text>
5. Закон України Про внесення змін до Закону України "Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків" та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення державного регулювання та нагляду на ринках капіталу та організованих товарних ринках від 22 лютого 2024 року № 3585-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3585-20#Text>

6. Про внесення змін до рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 16 лютого 2024 року № 189. Рішення від 13.03.2024 № 282. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14 березня 2024 р. за № 387/41732 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0387-24#Text>
7. Ватаманюк-Зелінська У.З., Ситник Н.С., Стасишин А.В., Круглякова В.В. Бюджетний менеджмент: навчальний посібник. Львів: «Магнолія», 2021. 511 с.
8. Звіти про виконання паспортів бюджетних програм за 2015 - 2021 роки. Дніпропетровська обласна державна адміністрація, 2022. URL: <https://adm.dp.gov.ua/gromadyanam/pamyatki-ta-poradi/byudzhet/zvit-pro-vikonannyapasportiv-byudzhetnih-program>
9. Качула С.В., Лисяк Л.В., Добровольська О. В. Бюджетний менеджмент: навчальний посібник в схемах і таблицях. Дніпро: Монолит, 2022. 200 с.
10. Котковський В.С., Неізнана О.В., Кужелев М.О., Шевченко Л.Я., Коч Ю.Л. Бюджетний менеджмент: метод. рек. до вивч. дисц. Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. фінансів, обліку та оподаткування. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2021. 56 с.
11. Лемішко О.О. Теоретико-концептуальний базис та напрями удосконалення фінансової політики відтворення капіталу в агросекторі: монографія. Київ: НУБіП України. 2021. 620 с.
12. Сокурєнко В.В., Швець Д.В., Бортник С. М., Ткаченко С.О. Фінанси підприємств: підручник. Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2-ге вид., допов. та перероб. Харків: ХНУВС. 2022. 292 с.
13. Dobrovolska, O., Moskalenko, S., Kucher, G, Skoryk, H., & Mudra, Y. (2022). To the problem of public management of financial and economic security of Ukraine in the conditions of the Covid-19 pandemic. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 1(42), 335–341. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.42.2022.3728>
14. Kvasha S.M., Faichuk O.M., Faichuk O.V. European economic integration. Tutorial. Kyiv: NULES of Ukraine. 2019. 270 p.
15. Kachula S., Zhytar M., Sidelnykova L., Perchuk O., Novosolova O. The Relationship between Economic Growth and Banking Sector Development in Ukraine. *WSEAS Transactions on Business and Economics*. 2022. Vol. 19. PP. 222-230 <https://wseas.com/journals/articles.php?id=1456>
16. Katkova T., Tkachova N., Kyivska K., Dobrovolska O., & Redko K. (2022). To the problem of improving the mechanisms of state governance of economic security in the conditions of reformation changes: foreign experience. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 1(42), 324–334. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.42.2022.3707>
17. Lemishko, O., & Shevchenko, N. (2021). Lending in the agricultural sector of Ukraine: challenges and solutions. *Economic Annals-XXI*, 192(7-8(2)), 74-87. doi: <https://doi.org/10.21003/ea.V192-07> (Scopus, Web of Science Core Collection)
18. Hrabchuk O., Kachula S., Lysiak L., Zarutskaya H. Monetary processes peculiarities during the crisis and adjustment of monetary policy. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2021. Vol.6 (41). PP. 4-16 <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/issue/view/55>
19. Офіційний веб-сайт: Міністерство аграрної політики та продовольства України. URL: <https://minagro.gov.ua/>
20. Офіційний веб-сайт: Державна служба фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua/>
21. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>
22. Офіційний веб-сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>
23. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
24. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>
25. Фінанси України. URL: <http://finukr.org.ua/?lang=ru>
26. Економіка України. URL: <http://economyukr.org.ua/?lang=uk>
27. Облік і фінанси. URL: <http://www.afj.org.ua/ua/journals/>
28. Економіка АПК. URL: <http://eapk.org.ua/>
29. Економіка і управління бізнесом. URL: <https://nubip.edu.ua/node/15800>
30. Казна України. URL: <https://www.treasury.gov.ua/pro-kaznachejstvo/zhurnal-kazna>